

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 126 sz.

1936 május 10

Vasárnap.

Palesztinába érkezett a négus

A hajóut egész tartama alatt a száznegyvenöt ládában magával vitt pénzét számolta a trónjavesztett császár

Haifa, május 8.

Hailé Szelasszié abesszin négus pénteken délelőtt Haifába érkezett az Entrepriise hajón. Az egész uton a négus a 145 hatalmas ládába csomagolt ezüstdollárt számlálta.

ta kíséretével együtt. Eredetileg a négus a pénzt Port-Saidban bankba akarta tenni, azonban itt a hajó nem állott meg. A négus egyelőre a Dávid király szállodában száll meg, amíg más szállást nem találnak számára.

bizottság van felhatalmazva, hogy a megtorlások további sorsáról tanácskozzék.

Ezzel tisztában vannak Genfben is és épp ezért nem keltett nagy meglepetést az, hogy a genfi népszövetségi főtitkárság a jövő hét szerdájára összehívta a 18-as bizottságot, hogy döntsön a megtorló intézkedések felől.

Az angol lapok nem tartják valószínűnek, hogy lenne egy olyan angol politikus is, aki felelős helyen a megtorlások további fenntartását sürgetné.

Teljes bizonytalanság előzi meg a Népszövetség ülését

London, május 8.

Amióta a náporu Abessziniában befejeződött, az olasz-abesszin kérdésből ismét diplomáciai bonyodalom lett. Minden kétségen felül áll, hogy a döntő szót ebben az ügyben Anglia fogja kimondani. Páris-London és Róma között izgatott telefon beszélgetések történnek arra vonatkozólag, hogy mi legyen a legközelebbi teendő.

Eden angol külügyminiszter két tűz közé került. Egyrésztől kifelé igen nehéz a helyzete, mert számolnia kell azzal, hogy a népszövetségi tanács ülésén ismét kudarcot fog vallani, másrésztől azonban saját pártjának vezető emberei is ellene fordultak és őt okolják, hogy diplomáciai tapintatlanságával olyan kényes helyzetbe hozta Angliát, hogy az angol kormánynak egy túlhaladott álláspontot kell tartania. Mert azt mindenki világosan látja, hogy az abesszin kérdést ténylegesen csak az olasz csapatok döntötték el s akármilyen lenne a Népszövetség határozata, amíg egy olasz katona Abessziniában van, addig más hatalom nem teheti be oda a lábát.

Mivel senki sem meri magára vállalni egy európai konfliktus ódiumát, azért az angol kormánynak is le kell mondania arról, hogy a Népszövetségben további megtorlásokat követeljen Olaszország ellen, mert két ségtelen hogy ezzel a javaslattal Anglia teljesen egyedül maradjon.

Éppen ezért angol körökben nagy izgalommal és nem kisebb aggodalommal néznek a hétfői népszövetségi tanácsülés elé, mert azt gondolják, hogy a népszövetségi tanács fogja tárgyalni a megtorlások ügyét.

Ezzel szemben mértékadó angol helyen úgy tudják, hogy a népszövetségi tanács annál kevésbé tárgyalhatja a megtorlások ügyét, mert a megtorlások kérdésében össze-

sem hívták. A helyzet az, hogy november 18-án nem a népszövetségi tanács mondotta ki Olaszország ellen a szankciókat, hanem a 18-as bizottság. Így tehát csakis a 18-as

Franchet d'Esperey marsall Bucurestiben

Öfelsége meghívására résztvesz a május 10-iki nagy ünnepségeken

Bucuresti, május 8.

Franchet d'Esperey marsall, a francia hadsereg nagynevű hadvezére ma Bucurestibe érkezett. A marsall nevéhez fűződik a világháborúban aratott francia győzelem legfényesebb fejezete, amikor is a déli fronton egyesült német-osztrák-magyar-bolgár hadsereget legyőzve, fegyverszünetet kényszerített ki s a maga egyesített francia-angol görög csapataival egészen a Dunáig nyomult előre.

A háború befejezésével Franchet d'Esperey, aki a győzelmet mint tábornagy küzdötte ki, marsallá nevezték ki.

A marsall Öfelsége meghívására érkezett a fővárosba és résztvesz a május 10-iki ünnepségeken, míg május 11-én előadást tart Sándor jugoszláv királyról. Az előadáson a kormány tagjai, a diplomáciai kar képviselői, valamint a közélet előkelőségei is részt vesznek.

Ujabb ellentétek Tatarescu és Dinu Bratianu között

Bucuresti, május 8.

A "Capitala" című fővárosi lap értesülései szerint Dinu Bratianu liberális pártelnök és Tatarescu miniszterelnök között a helyzet újból kiélesedett. Dinu Bratianu csütörtök délutánra összehívta a párt vezérő bizottságát, amely elé olyan értelmű határozatot terjesztett, hogy az országos pártértekezlet megtartására október 15-e előtt nincs szükség, felügyelőbizottságot sem kell alakítani és — miután a párt életében ilyenmire még nem volt példa, — annak sincs értelme, hogy Tatarescu miniszterelnököt alelnökké válasszák.

Tatarescu hívei viszont az országos pártértekezlet azonnali összehívását követel-

lik és semmi körülmények között sem hajlandók beleegyezni abba, hogy a liberális párt kibéküljön Bratianu Györggyel. A lap értesülései szerint, amennyiben az ellentéteket nem sikerül elsimítani, a miniszterelnök be fogja nyújtani a kormány lemondását.

A "Curentul" értesülései szerint a nemzeti parasztpárt a politikai helyzetet szerfelett súlyosnak tartja és a párt intézőbizottsága naponta ülésezik. Az üléseken elsősorban a május 31-iki nagygyűlés megszervezéséről van szó. Maniu Gyula egyébként barátai kíséretében Sibiuba utazott, hogy résztvegyen Popovici Aurel özvegyének temetésén.

Időjárás

Mérsékelt keleti szél, több napsütés, néhány helyen zápor, esetleg zivatar. A napali hőmérséklet nem változik, az éjjeli lehűlés csökken.

A pünkösdi tombola 35. száma

Fontos utasítások az új bélyeg-törvény alkalmazására nézve

Bucuresti, május 8.

Az április elsejétől módosított bélyeg-törvény alapján a pénzügyminiszterium a pénzügyi hatóságoknak a következő utasításokat küldötte meg: A váltónak végrehajlási joggal való felruházására vonatkozó kérdések után nem 8, hanem 27 lejese bélyegilletéket kell leróni és ezenkívül a 0.8 százalékos proporcionális adót. Az utasítás egyik érdekes pontja a reklámtáblák illetékére nézve tartalmaz intézkedést. Eddig a reklámtáblák bélyegilletéke 33—264 lej volt négyzetméterenként. A módosított bélyeg-törvény 100 lejre csökkenti az évi bélyegilletéket. tekintet nélkül a reklámtáblák

méreteire. Az új törvény értelmében a külföldi biztosítók által akár belföldön, akár közvetlenül külföldön kötött biztosítások kétszeres illeték alá esnek. A pénzügyigazgatóság utasítást kapott a bizományi szerződések szigorú átvizsgálására. Ezek 1.4 százalékos proporcionális illeték alá esnek. A bizományi szerződésekről szóló törvény előírja, hogy az illeték csak a szerződésben megjelölt árumennyiség értéke után fizetendő, tekintet nélkül arra, hogy a szerződés ideje alatt milyen értékű árut adtak át. Az eddigi illetéket 1, illetve 1.5 százalékkal emelték. fel.

Dinamitos merénylet a madrid-valenciai gyorsvonat ellen

Hét halottja, 14 sebesültje van a merényletnek

Madrid, május 8.

A Madrid és Valencia közötti vasútvonalon merényletet követtek el az esti gyorsvonat ellen. Huszonkilenc kilométernyire Valenciától ismeretlen tettesek dinamitpatront helyeztek a vasúti sínekre. A madridi gyorsvonat éjjel 12 óra 24 perckor érkezett a veszélyben forgó helyre. Amikor a mozdony a síneknek ezen a részen áthaladt, rettenetes detonációval felrobbant a dinamit. A robbanás következtében a mozdony,

a vasúti töltés melletti árokba zuhant.

A mozdonyvezető, fűtő és öt utas meghalt. Tizennégy utas súlyosan megsebesült. A vonattal egy katonatiszt és több csendőr utazott, akik azonnal megkezdték a nyomozást. Kétségtelen módon megállapították, hogy merénylet történt. A dinamitot bűnös kezek helyezték a vasúti sínparra. A vizsgálat most aziránt indul meg, kik lehettek a merénylők.

Három hónapra ítélte a hadbíróóság a Turda melletti vérbefult műkedvelői előadás vádlottját

Cluj, május 8.

Körülbelül egy évvel ezelőtt nagy meglepetést váltott ki az a véletlen tragédia, amely a Turda melletti Zeul de Campio községben játszódott le. A falubeli fiatalság színielőadást rendezett, amelyen nagy számban vett részt a közönség és figyelemmel kísérte a színpadon lefolyó cselekményt.

Az egyik jelenetben a cigányra fegyvert fog az egyik szereplő. Alighogy ez a szereplő a színpadra lépett, hirtelen dörrenés hangzott és a közönség körében többen felsikoltottak. Mint kiderült, a fegyver, amely megvolt töltve, elsült és két golyó re-

Figyelje Filderman cipő-lerakat kirakatait!
Oradea, Str. Nicolae Iorga 7.

pült a nézőtérre, még pedig oly szerencsétlenül, hogy két ember még a helyszínen meghalt, másik öt pedig súlyosan megsebesült.

Természetesen az óriási pánikban az előadás azonnal félbeszakadt, a hatóságok pedig bevezették a vizsgálatot, amelynek során megállapítást nyert, hogy a fegyvert Stan Ioan adta kölcsön a műkedvelőknek, amelyből elmulasztotta kiszedni a töltényeket.

A cluji hadbíróóság tegnap foglalkozott az ügygel és gondatlanságból okozott emberöléssel vádolta Stant. Tagadta, hogy a szerencsétlenségért őt terhelne a felelősség, elmondta, hogy a szerencsétlenség

apósa is meghalt, felesége pedig súlyosan megsebesült.

Több tanu kihallgatása után Stan Ioan 3 hónapra és 500 lej pénzbüntetésre ítélték.

A nemzeti parasztpárt ilfov megyei gyűlése
Madgearu pénzügyminiszter mondja el nagyhatású beszédét.

Kivágandó és össze

35

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti, az résztvehet az ajándék tombolában

Április - május

Kétszázlizenegyszr ítétek el egy német vénkisasszonyt

Berlin, május 8.

Alighanem a bűnözés világrekordját állította fel az a vádlott, akinek legeslegújabb ügyében most kellett itélkeznie az egyik württembergi bíróságnak. Pontosan a 214. büntetéssel sújtották ezt a vádlottat. A rekordér ugyanis egy württembergi nő. Erőmes feljegyezni a nevét: Öttinger Eugéniának hívják. Mentségül talán csak egy szolgálhat: az a sajnálatos tény, hogy vénkisasszony. Mérhettelen elkeseredés szorult a tőtte Öttinger Eugéniába mert bűneinek évtizedekre visszanyúló lajstroma szinte másodikk kiadása a büntető törvénykönyvnek. — Csalás, lopás, sikasztás, okirathamisítás, kerítés, könnyű és súlyos testisértés, hamis névhasználat, közbotránykozás, hatósággal való szembeszegülés, rongálás, rágalmozás, becsületsértés, garázdálkodás, kihágás, orgazdaság, közcsendháborítás, tiltott fegyvertartás, zsarolás, gyújtogatás, csavargás, de nem is lehet felsorolni a vétségek és bűnök légióját, amelyek tarka egyvelegben változnak és mindig újra meg újra visszatérnek a rekordjegyzékben. Most megint szigorú ítélettel sújtják valami bűnéért, de gyakorlati jelentősége az újabb büntetésnek alig van, mert a bibliai Matuzsálem életkorára rövid volna Öttinger Eugénia számára ahhoz, hogy csak a múltban reá kiszabott szabadságvesztés büntetéseket leülhesse.

Ez a reklám!

Egy fényképezőgép 225 lei

6x9 és 4 1/2 x 6 cm. azaz kétféle képméretre.

Garantált minőség!

Egy tekercs papírfilm 8 felvételes kidolgozással és 8 képpel eggyütt csak 45 lei

Oradea Str. Episcopul Ciorogaria Nr. 1
Használja ki ezen rövid ideig tartó reklám-árusítást.

Porrá égett egy lengyel városka

Helven ház pusztult el a lángok között.

Tíz halott, rengeteg sebesült

Varsó, május 8.

Szükszavu távirat jelentette tegnap, hogy Zamosk lengyel városkában tűz ütött ki, amely olyan méretű volt, amilyenre emberemlékezet óta nem volt példa. Mára részletes jelentés érkezett a tüzvészről, mely a következőképpen keletkezett:

A város központjában egy hibás kémény miatt padlástűz keletkezett az egyik emeletes házban. A nagy szélben a tűz olyan rohamosan terjedt, hogy mire a tűzoltók ki vonultak, már több ház állott lángokban. — Egész érthetetlen módon, az egyik utcatorán a másik égett le és nem telt bele két óra, a lakosság minden erőfeszítése ellenére hetven ház állott lángokban. Mind a hetven ház porrá égett.

A tüzvésznek igen nagy emberáldozata is van. A mentési és oltási munkálatoknál több mint háromszáz ember megsebesült. — Ezek közül majdnem a fele olyan súlyos égési sebeket kapott, hogy állapotuk életveszélyes.

A romok alatt egészen biztosan még rengeteg holttest van, amelyeket csak később fognak tudni napvilágra hozni, eddig 10 halottat húztak ki a romok alól.

Az anyagi kárt még hozzávetőlegesen sem lehetett megállapítani. Két bank is leégett. Csupán ennek a két banknak a pénztárában több mint ötmillió zloty, vagyis 90 millió lej volt elhelyezve.

Mussolini rendeletére

Szabadlábba helyezték a négus francia pilótáját

Páris, május 8.

Ismeretes, hogy Drouille francia pilóta, aki a négusnak akart repülőgépet szállítani, olasz területen kényszerleszállást hajtott végre. Letartóztatták és mint hadifoglyot kezelték. Most, hogy Addis Abebát az olaszok elfoglalták, a négus pedig elmenekült, Drouille ügyvédje kihallgatást kért Mussolini olasz miniszterelnöktől, akinél kieszközte, hogy a pilótát szabadon engedjék és még a repülőgépét is visszaadta.

Drouille kiszabadulása után eimondotta, hogyha repülőgépe nem került volna olyan helyzetbe és sikerült volna neki Addis Abebába repülni, akkor a négus még hamarabb hagyta volna ott az abesszin fővárost, mint így tette. A négusnak ugyanis az volt a terve, hogy repülőgépen Londonba ment volna, hogy kisürgesse az angol kormány közbelépését Abesszinia érdekében.

Halott soffőr az autó kormánykereke mellett

Egy utas hálborzongató kalandja a bucaresti pályaudvaron

Bucuresti, május 8.

Tegnap reggel nem mindennapi kalandban volt része annak az utasnak, aki a kora reggeli órákban a Gara de Nord környékén egy autónak intett, hogy a városba beszállítsa. Az autó vezető nem reagált az intésre, az utas úgy gondolta, hogy biztosan alszik a soffőr és közeledett az autónak, majd kinyitotta az ajtaját és beszállt, majd megrázta a soffőr vállát. Az azonban most sem mozdult meg. — Az utas jobban szemügyre vette a soffőrt és ekkor észrevet

te, hogy a soffőr a volánra dülve nem alszik, hanem halott.

Azonnal értesítette a legközelebbi rendőrszemet és a soffőr holttestét beszállították a bucaresti halottasházba, ahol megállapítást nyert, hogy Vasile T. Gheorghe a soffőr neve, aki eddig még ismeretlen körülmények között a standján kiszendvedett.

A soffőr hulláját felboncolják, hogy megállapíthassák, mi okozta a soffőr halálát.

Emigráns oroszok szovjetellenes összeesküvése Csehszlovákiában

Harminc embert letartóztattak, akik a cári uralmat akarták visszaállítani

Prága, május 8.

A prágai rendőrség nagyszabású anti-bolsevista összeesküvést leplezett le. Tudvalevő, hogy Csehszlovákiában szabadon telepedhettek minden időben úgy a szélsőséges jobboldali, mint a szélsőséges baloldali elemek, azzal az egyetlen kikötéssel, hogy Csehszlovák területén sem belpolitikai, sem külpolitikai tevékenységet nem fejthetnek ki.

Nemrégiben a rendőrség tudomására

jutott, hogy egy mintegy harminc tagból álló orosz menekült csoport összeesküvést sző a bolsevista uralom ellen Oroszországban és a cárizmust minden eszközzel vissza akarják állítani.

A rendőrség tegnap éjjel körülfogta azt a házat, ahol az ellenforradalmárok gyülekeztek és sikerült mind a harmincat letartóztatni. Azt hiszik, hogy a kormány úgy dönt, hogy a harminc összeesküvőt kitoloncolják Csehszlovák területéről.

Bizományosainkhoz!

Kérjük bizományosainkat, hogy az április havi lapelszámolást az eladott lapokért járó összeggel együtt mielőbb küldjék be a kiadóhivatalhoz. Akiknek az előző hónapokról hátralékuk van, ez alkalommal mindent számoljanak el és fizessenek meg.

Az "Erdélyi Magyarság" kiadóhivatala.

Zalau új interimár-bizottsága

Zalau, május 8.

Az új közigazgatási törvény értelmében a zalau ideiglenes bizottságot feloszlatták és kinevezték az új közigazgatási tanácsot. Elnök: dr Darabont Nicolae képviselő. Alelnök: Osianu Nicolae tanár. Tagok: Alunaru Gheorghe elemi iskolai igazgató, Drăgus Stefan, az iparosgyesület elnöke.

Saját szekere gázolta halálra

Hunedoara, május 8.

Criseni községben halálos szerencsétlen ség történt. Petric Nicolai Nădăstia községbeli lakos egy szekér fát akart szállítani Hunedoarára. Utközben keresztül haladt Criseni községben. Ismeretlen körülmények között a gazdálkodó leesett a szekérről, — még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a kerek alá esett, amelyek halálra gázolták.

Elfogtak két rabló-cigányt Deva mellett

Deva, május 8.

Az elmúlt napokban több betörés történt Dobro községben. Ejjek idején ismeretlen tettesek behatoltak Jancu Moise és Gortean Iuliu kereskedők üzletébe, ahonnan hat ezer lej értékű árut vittek el. Ugyanazok a betörők másik éjjel betörték Olariu Anton Bretea községbeli kereskedő üzletébe, ahonnan 40.000 lejt loptak el.

Az illetékes csendőrségek megindították a nyomozást és hosszúságú fáradság után sikerült letartóztatni a tetteseket Alămsanu Joan és Olariu Joan cigányok személyében, akik Soimus községbe valók és már több ízben ültek lopás miatt.

A két betörőt erős fedezet alatt a hunedoarai ügyészségre szállították.

Nagy tűz Chisinauban

Chisinau, május 8.

Hatalmas tűz pusztított tegnap Chisinauban. A tűz Dermansky vendéglős házától indult és rövidesen átkapott a közeli házakra is. Négy ház égett le, közöttük Mardara nevű chisinaui tisztviselő gyönyörű villája. A kár meghaladja az egymillió lejt.

Rádió műsor

SZOMBAT

Bucuresti: 18 Lemezek. 20.15 Anghel Virica énekel. 20.45 Zongoraművek. 21.25 Rádiózenekar.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó időjárásjelentés. 13.05 Cigányzenekar. 14.30 Operarészletek. 15.40 Hírek. 18 Szaxofon szóló. 19.15 Zongora hangverseny. 20.15 Szalonzene. 23 Hírek. 24 Budapesti Hangverseny Zenekar: majd hírek.

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 10.

Hitler ellen szavazott -- kiutasítottak egy „fajtiszta” árját

London, május 8.
Szenzációs esetről ír a Times. A lap szerint most történt először, hogy egy születésénél fogva árja németet kiutasítottak Németország területéről.
A történet kezdete a legutóbbi választásoknál kezdődik. Mint ismert, Németországban „titkos” szavazás van, de aki Hitler ellen mer szavazni, annak jaj.
Öhl Ervin német orvos a legutóbbi szavazások alkalmával Hitler ellen szavazott. Mivel a szavazás titkos volt, azért a doktor

egész nyugodt volt, hogy senki sem fogja megtudni, hogy milyen szavazatot adott le.
Nagy volt azonban a megdöbbenése, amikor titkos rendőrök jelentek meg a lakásán és felmutatták a szavazó lapot, amelyet minden kétségen kívül ő szignált. Ugyanakkor a titkos rendőrség tudomására adta, hogy ezen tettéért, mint az ország épségét veszélyeztető elem, egy hónapon belül hagyja el Németország területét, mert ellenkező esetben letartóztatják.

Kivégezték egy nőrablót Amerikában

Egy másikat 109 évi kényszermunkára ítélték

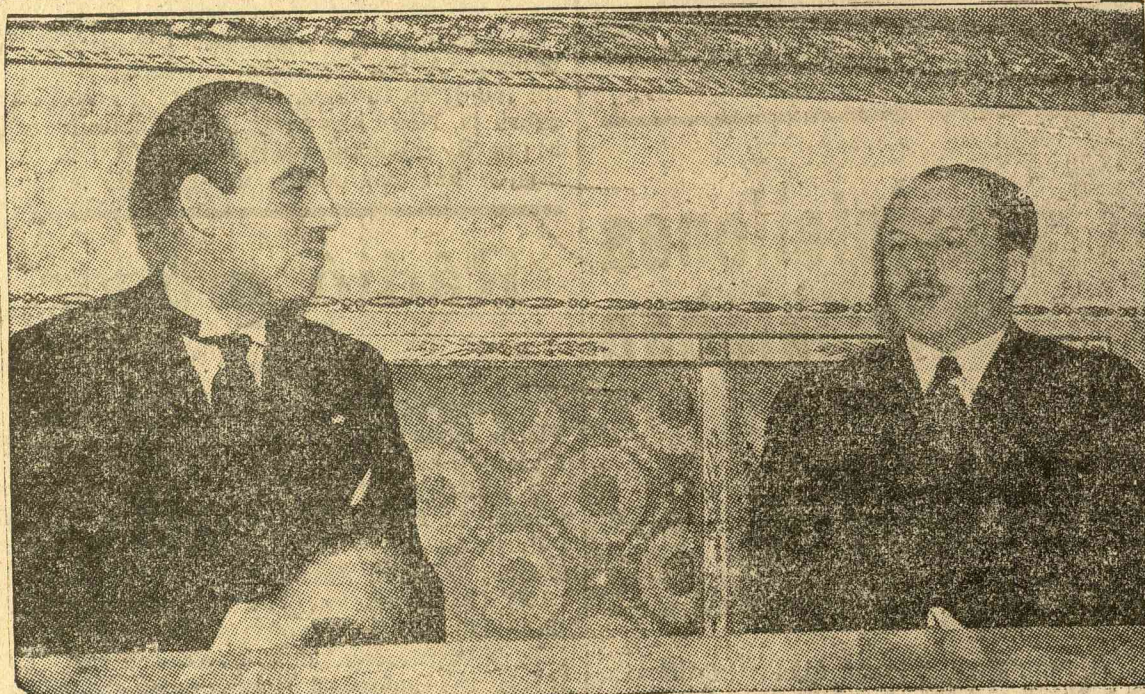
Newyork, május 8.
A Lindbergh-bébi elrablása miatt az amerikai törvényhozás törvényt szavazott meg, amely halállal büntet mindenféle emberrablást. Ennek a törvénynek a Lindbergh törvény nevet adták s életbeléptetése óta most alkalmazták először Kalifornia államban.
Egy Druggert nevű bandita ezelőtt 4 hónappal elrabolt egy fiatalasszonyt, akit 6 órán keresztül elzárva tartott egy szűk

kamarában. Az asszony ellen erkölcstelen erőszakot követett el.
Amikor az asszony kiszabadult, feljelentést tett elrablója ellen. Druggert letartóztatták és kötél általi halálra ítélték. Az ítéletet tegnap végre is hajtották.
Ugyancsak Kalifornia államban egy másik nőrablót, akit ketten raboltak el ugyanazon célból, összesen 119 évi kényszermunkára ítélték.

Százezer dinárért eladta férjét egy asszony

Zágráb, május 8.
Különös házassági tragikomédia történt Zágrábban. Egy fiatal zágrábi uriaszszony százezer dinárért eladta feltűnően szép férjét egy dús gazdag özvegyasszonynak.
A furcsa házassági bonyodalom hőse, aki feltűnően szép, jóalakú fiatalember, 1931-ben feleségül vett egy társaságbeli urleányt, akivel a legnagyobb egyetértésben éltek, amíg a férj, aki egy nagy vállalat vezető tisztviselője volt, elvesztette állását. A házasság boldogságát az anyagi gondok megzavarták és az utóbbi időben napirenden voltak a veszekedések a házastársak között, akik már értéktárgyaik eladásából éltek.

Ekkor jelent meg a láthatáron az asszony egyik özvegyasszony barátnője, aki azt az ajánlatot tette az időközben férjével szemben elhidegült asszonynak, hogy 50 ezer dinár ellenében mondjon le a férjéről. Az asszony ingadozott, mire a barátnő 100 ezer dinárra emelte fel ajánlatának összegét és így csakhamar létrejött az egyezés. Az asszony is és a férj is elfogadta az ajánlatot. Formális adásvételi szerződést kötöttek, amely szerint a válóper befejezése után a leépített tisztviselő és a dús gazdag özvegyasszony megházasodnak. A válóper kimenetelét a különös trió a legnagyobb egyetértésben várja és a férj és a feleség számláit a férjet áruba bocsátó asszony barátnője fizeti.

Belga-lengyel barátkozás

Van Zeeland belga miniszterelnök (balról), Kosciolkovszky lengyel miniszterelnökkel tárgyal Varşóban

Véres rózsák

— Detektívregény —

18

— Nem tud valami különös látogatósról?

— Mi közöm nekem ahhoz kérem? Engem csak az érdekel, hogy hány személy érkezik látogatóba és mennyit kell főzni. — Nem avatkozom én a gazdám dolgaiba soha az életben, mint némely szakácsné, itt van például a szomszédban Brenotné, az mindig...

Bennünket ez nem érdekel. Ki tud erről a látogatásról?

A szakácsné mérgesen válaszolta:

— Fanny kisasszony!

A főtanácsos intett, hogy a kihallgatás befejeződött. Becitálta még egyszer a két kerékpáros rendőrt, a lakost és a szomszédokat. Egybehangzóan vallotta mindenki, hogy amikor benyomultak a szobába, mindent zárva találtak, ajtót és ablakot belülről zártak be.

Arról szó sem lehetett, hogy valaki elmenekülhetett a szobából és maga után még bezárhatta volna az ajtót vagy az ablakredőnyöket. Két ember, a szomszéd házmester és egy öreg krájléros a kertben várta a fejleményeket és igazolták, hogy a redőnyök mindaddig zárva maradtak, míg a rendőri bizottság ki nem nyitotta azokat. A főtanácsos és vezérkara kétséget kizáróan megállapította, hogy a tettes a gyilkosság felfedezése után nem hagyhatta el a szobát.

— Fanny kisasszony megérkezett!

Pascal jelentette az újságot a detektíveknek. A kapu előtt posztoló rendőrök, akiket a kíváncsiak visszatartására vezényeltek oda, először be sem akarták engedni a fiatal leányt.

Fanny a szomszéd üzletből hívta fel telefonon az elárvult lakást, egy detektív kiment a kordon elé és így jutott be a gépirónó a borzalmas gyilkosság színhelyére.

Az arca nedves volt a könnyektől. Még nem látta a holttestet. Nem félt a haláltól, egészséges lényre tökéletes idegekkel rendelkezett. Nyugodtan nézte néhány esztendővel ezelőtt egyik nagybátyját, amint vértelenül, sárgán feküdt a koporsóban.

— Egy pár kérdésünk lesz önhez kisasszony!

Fanny letörölte könnyeit szép fekete pillái alól. Határozott egyenes válaszokat adott, a rendőrségi emberek érezték, hogy amit mond, hasznos utbaigazítás lehet.

— Nagyon jól emlékszem erre a látogatásra, annyira kihozta a sodrából a gazdámot. Körülbelül három héttel ezelőtt történt a kora délutáni órákban. Pascalt elküldtük valahova, én nyitottam ajtót. Két nő állt a küszöbön, burnuszba göngyölve, fehér turbánnal a fejükön, meztelen lábszárrakkal. Az arcuk tele volt behégedt sebheylekkel, mintha körömmel fetoválták volna oda. Nem tudom miért, de egyáltalán nem hasonlítottak azokhoz a négerkekhöz, akiket mi naponta látunk és megszoktunk. Furcsán festettek. Egy kis sárga taxiból szállta ki.

— Allain! Azonnal elő kell keríteni a taxit. Az emberek keressék fel a garázsokat. Tessék folytatni kisasszony!

Egy európai ruhába öltözött kis fehér emberke volt velük. Talán tévedek is, ha azt mondom, hogy fehér, mert inkább keverék lehetett az illető, mindenesetre egy kis színes vér is volt benne... méltóztatik tudni, egy kicsit értek az ilyesmihöz, én szoktam gépelni Chalonnat ur tudományos könyveit. Lehetséges, hogy a modern ruhába öltözött férfi valami kínai keveredés volt.

(Folyt. köv.)

4 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 10.

Teljes az egység a kis- antant államai között

Befejeződött a belgrádi konferencia

Belgrád, május 8.
A kisantant állandó ülése, amelyet két napon keresztül Belgrádban tartottak, tegnap este ért véget. A tárgyalások végeztével a kisantant három külügyminisztere mághoz kérte az újságírókat, akiknek átnyújtották azt a sajtó nyilatkozatot, amely 11 pontból áll. A pontok valamennyien ma-

gában foglalják a kijelentést, hogy a kisantant három állama mindenben a legnagyobb egyetértés szellemében járt el és mindenben azonos meggyőződéssel vannak. Különösen kihangsúlyozza a sajtónyilatkozat, a kisantant egységes álláspontját a Habsburg-restauráció, a Népszövetség és a szerződések kérdésében.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét

FLOREAL

haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét a ellenállhatóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását. **1 üveg ára 60 lel.**

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

erősíti, szépíti a haját, megszünteti a hajhullást, meggátolja az őszülést késő öreg korig.
Vezérképviselő: **Pap Drogueria** Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám. Naponta postai szétküldés

Harminc napra kizárták Payer szociáldemokrata képviselőt a magyar képviselőházból

Budapest, május 8.
A magyar képviselőház mentelmi bizottsága foglalkozott a Rajniss és Payer képviselők közötti összecsapás során elhangzott kitételek ügyével. A mentelmi bizottság Payer Károlyt a képviselőházi ülésekről való 30 napi kitiltásra, Esztergályos, Györki és Pepper szociálista képviselőket jegyzőkönyvi dorgálásra, Rajniss jobboldali képviselőt pedig a ház megkövetésére ítélte. Ez azt jelenti, hogy Peyertől 30 napi, a három szociáldemokrata képviselőtől 10—10 napi, Rajnissától pedig 5 napi képviselőházi napidíjat vonnak meg.

A képviselőház további ülésén Kertész Miklós szociáldemokrata képviselő kifejtette hogy a Phönix társaságnak Magyarországon 32 ezer biztosítottja van, így hát a felügyelő hatóságra nagy kötelességek hárulnak. Javasolta, hogy a vállalat magyarországi fiókja Magyar Phönix, vagy esetleg Turul néven maradjon fenn. Ezután külpolitikai kérdésekkel foglalkozva, hangoztatta, hogy meg kell szervezni a dunai kooperációt, de a legitimizmus nélkül, az egyes államok függetlenségének biztosításával. Így 65 milliós nagyhatalom keletkezne.

A cluj-huedini autóbusz katasztrófája

Tizennyolc utasával árokba fordult; egy asszony szörnyethalt, tizenhárman súlyosan megsebesültek

Cluj, május 8.
Borzalmas halálos áldozatot követelő autobusz szerencsétlenség történt a késő délutáni órákban a Cluj—Oradea közötti országúton.

Fodor László mamasturi vállalkozó utas szállító autobusza teljes sebességgel száguldozott Gilau és Capus között, amikor a hatalmas társas gépkocsi hátsó tengelye eddig még ki nem derített okokból hirtelen el-

fedezték fel és azonnal értesítették a legközelebbi csendőrsőrt. Addig is, amíg a csendőrség megérkezett, az oradeai autobusz utasai hozzáálltak a mentési munkálatokhoz. Curpric Flamara asszony, az autobus egyik utasa még a helyszínen belehalt sérüléseibe. Öt utas súlyosan, nyolc pedig könnyebben sebesült meg. Valamennyiüket a cluji sebészeti klinikára szállították.

Indolean Gavril, a szerencsétlenül járt autobusz sofförje, szintén a súlyos sebesültek között van. Ugyancsak súlyosan sérült meg Fodor Joan, az autobus jegyszedője, aki koponyaalapi törést szenvedett és egyik szemén is megsérült. A sofförön és a jegyszedőn nyomban műtétet hajtottak végre, sérülésük azonban életveszélyes.

Dr Janovics Jenő rendezi a szegedi szabadtéri előadásokat

Budapest, május 8.
A szegedi szabadtéri előadásokat, mint minden évben, ebben az évben is megtartják. Külön érdekessége a szabadtéri előadásoknak, hogy azoknak művészi megrendezésére dr Janovics Jenőt, a cluji magyar-színház nagynevű volt igazgatóját hívták meg, aki négy ízben az Ember tragédiáját, négy ízben pedig a Bizáncot fogja megrendezni.

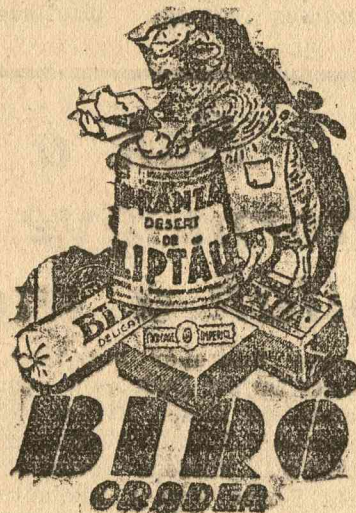
Van-e az életnek csod szere?

A régi idők alkimistái, a többi fantasztikus dolgok között fel akarták találni a bölcsesség követ és az élet csodaszereit is: azt a szert, mely minden betegséget meggyógyít és a végtelenségig hosszabbítja meg az életet.

A modern tudománynak kellett jönnie, hogy bebizonyítsa az alkimista módszerek hiábavalóságát, céljainak lehetetlenségét. A valódi tudomány okszerű kutatásokkal, a tapasztalatokra alapozott módszerekkel helyettesítette az alkimisták kutatásait. Tanulmányozták az emberi szervezetet, megállapították a szervek egymásra való kölcsönös hatását, mint például a vérkeringés hatását a test általános fejlődésére vagy pedig az idegrendszer hatását az emésztő szervekre, stb. Ha nem is találták meg az élet hirdett csodaszereit, felfedezték minden betegségnek a különböző gyógykezelési módját.

A gyomor-, máj-, és bélbetegségek, valamint azok megnyilvánulásai ellen mégis sikerült egy páratlan gyógyszer feltalálni a pedig a Gastro D-t. Ez a gyógyszer egyetlen a maga nemében, akárcsak az az indító ok, amely az emésztő szervek idegeinek zavarásában áll.

A Gastro D., melynek vezérképviselője a Császár gyógyszerár, Bucuresti, Calea Victoriei 124 és amely kapható a gyógyszerárakban, a tudomány egyik legkiválóbb és legértékesebb vívmánya. Mindazok, akik emésztési zavarokkal küzdenek, naponként győződnek meg ezen gyógyszer nagyszerű hatásáról.

Május 29-én tárgyalja a cluji törvényszék Császár Ernő gyógyszerésznek Mózes Károly elleni rágalmozási perét

Cluj, május 8.
Erdemes per tárgyalását kezdte meg csütörtökön a törvényszék negyedik szekciójának Cojocariu tanácsa. Császár Ernő bucurestii gyógyszerész sajtó útján elkövetett rágalmozás címén feljelentést tett Mózes Károly gyógyszerész, a Pharmacia című gyógyszerészeti közlöny szerkesztője ellen. Mózes az említett lap hasábjain ugyanis több ízben minősíthetetlen módon indokolatlanul heves támadásokat intézett Császár ellen.

A csütörtöki tárgyaláson Mózes képviselőjében Nistor Virgil dr., Császár gyógyszerész képviselőjében pedig Nemes Simion dr jelentek meg.

Az alperes ügyvédje a cikkben foglalt állítások igazolására több tanu beidézését, egyszersmind a tárgyalás elhalasztását kérte. Miután a megvádolt gyógyszerész, nehogy az ellene indított indokolatlan támadások folytatódjanak, ügyvédje útján a tárgyalás mielőbbi lefolytatását kérte, a bíróság rövid tanácskozás után az ügy érdemleges tárgyalását május 29-re halasztotta.

5 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 10.

CLAVETHYL
TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRÍTŐ SZER
Majd En!
KONCZ GYÓGYSZERÁR, ODORHEIU

Dr. Indolean Gavril, az autobusz vezetője elvesztette uralmát a kormány felett, az utasokkal zsúfolásig telt autobusz nekiment gy utszéli fának, áttörte az országút oldalán végighúzó korrlátot és az árokba uhalt.
A borzalmas szerencsétlenséget egy ar-

Az új vasúti menetrend

Jelentettük már, hogy május 15-én életbelép az új menetrend. — Az alábbiakban közöljük a menetrend Oradeát és környékét érintő részeit.

Oradeáról Bucuresti felé indul: szv.: 1.15, rapid: 6.28, szv.: 6.50, gyv: 9.10, szv.: 13.30, gyv: 17.38, szv.: 20.30.

Oradeáról Sighet felé indul: szv.: 2.30, szv.: 7.55, gyv: 12.25, szv.: 15.20, szv.: 20.00.

Oradeáról Timisoara felé indul: szv.: 3.00, szv.: 9.00, szv.: 12.30, gyv: 18.05, szv.: 22.00.

Bucaresti felől Oradeára érkeznek: rapid: 2.15, gyv: 12.11, 22.36, szv.: 21.37, 17.53, 7.25, 10.43.

Sighet felől Oradeára érkeznek: gyv: 9.10, szv.: 22.45, 8.38, 11.25, 17.07.

Timisoara felől Oradeára érkeznek: gyv: 12.04, szv.: 8.56, 17.20, 0.39.

Hétfőtől hat taxakivető bizottság működik a városházán

A városi interimár bizottság péntek délután ülést tartott dr. Bledea László polgármester elnöke alatt. A pénzügyi osztály főnöke bejelentette, hogy a belügyminisztérium által is jóváhagyott új taxaszabályrendelet május 11-én jelenik meg a városi hivatalos lapban és ugyanakkor életbe is lép.

A pénzügyi osztály éppen ezért javasolta, hogy már május 11-én, hétfőn kezdjék meg a taxakivetési bizottságok működését, tekintettel arra, hogy 40 nap alatt be kell fejezni a kivetéseket. Miután rengeteg új taxa is van, a pénzügyi osztály javaslatára hat taxakivető bizottság fog működni, mind egyik tanácsos egy-egy bizottság elnöke lesz.

Tárgyalta az interimár bizottság a Diana fürdő lebontásának ügyét is. Péntek délelőtt dr. Bledea polgármester és Dancea alpolgármester vezetése alatt bizottság járt a helyszínen és megállapították, hogy a fürdőépület lebontására elkerülhetetlen szükség van. A város árlejtést hirdet a lebontásra kerülő anyagok eladása és a lebontási munkák vállalatba adására. A lebontás után azonnal felparcellázzák a telket és a parcellákat áruba bocsátják.

A főmérnöki hivatal a ravatalozó építése kapcsán póttépitkezési és villanyszprelési munkálatokra kért és kapott felhatalmazást.

Sok a vadházasság Bihormegye talvaiban -- panaszták a megyei tanácsülésen

A megye interimár bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott Dudulescu esperes elnöke alatt. Az ülésen Avram Nicolae főjegyző ismertette Mihai Viteazul, a diosigi román telepeselek közsege ortodox lelkész hivatála és Ferice közsege iskolabizottságának kérelmeit. Az előbbi 50 ezer lei segélyt kért a diosigi telepen építendő templom, az utóbbi pedig 2000 leit a közsegi iskola udvarán építendő veranda céljaira.

Az interimár bizottság mindkét kérést elutasította azzal az indoklással, hogy nincsen fedezet.

Ezután Fecete Josif megyei írnok részére megszavaztak 1945 leit Bucurestibe történt hivatalos kiküldetésekor felmerült költségeire. 4306 lei rendkívüli hitelt szavaztak meg továbbá a légvédelmi oktatás kiképző tisztjeinek utiköltségeire.

Gavra Alexandru megyei főmérnök jelentése alapján elhatározták, hogy a megye költségvetésébe felveszik az Alesd-padurea-

Neagra, Chiribis közti 121. számú hid javítását 33.740 lei, a Les-Tinca-Beliu vonalon fekvő 79. számú hid javítását 82.041 lei és a tincai 24. számú hid javítását 1 millió 670 ezer 569 lei értékben. Végül elhatározta az interimár bizottság, hogy a hátralékos adók fejében a pénzügyigazgatóságtól kapott 3 százalékos konszolidációs kötvényeket értékesíti.

A napirend letárgyalása után Drimba esperes szólalt fel, aki amiatt interpellált, hogy a megyében igensok a vadházasság és ezért a megye vezetőségének erélyes intervencióját sürgette.

Az interpellációra Chirila alispán válaszolt, aki kijelentette, hogy a kérdés élenként foglalkoztatja a megye vezetőségét és több ízben fogantatosítottak intézkedéseket ennek az állapotnak a megszüntetésére. A maga részéről azonban szükségesnek tartja az egyházi hatóságok közreműködését is e nagyfontosságú kérdésben.

Az anyakönyvi hivatalból

HÁZASSÁGOK

Nagy Lajos — Kovács Mária, Vas Andor — Lázár Margit, Pribék Lajos — Bürger Magdolna, Constantinescu János — Schwartz Paula, Nádor Jenő — Kohn Erzsébet, Szlop Antal — Keresztesi Lenke, Nagy Károly — Molnár Sára, Csengeri Antal — Kristóf Eszter, Borza János — Ardelean Julianna, Erdélyi Sándor — Lónyai Eszter, Braun László — Weisz Stella, Appán Kálmán — Pataki Mária, Balaton Zoltán — Sesta Vilma.

SZÜLETÉSEK

Katz Ágnes, Schachter József, Frai Mária, Grün Izsák, Duca Ilona, Rencsik István, Széles Mária, Ile Ilona, Balogh Éva, Szilágyi Árpád, Schüffmans Heinz, Fischer

Anna, Cseszló Mária, Cristea Ilona, Gábor Zoltán, Petrovici Emil, Szócs Áron, Dus Erzsébet.

HALALOZÁSOK:

Silaghi Teodor 76 éves, özv. Lackóné Petri Julianna 70, özv. Tikosné Dobos Erzsébet 72, Pásztor Sándor 80, Titi Etelka Szatmár Mihály 57, Máté Ede 78, Marinca János 38, Glöckner János 14 napos, Henter Irén 14 napos, Barau János 2 és fél hónap, özv. Steinerné Szijsner Rézi 79 éves, Tóthné Papp Etelka 44, Pugua Margit 16 hónapos, Kovácsné Kolop Rozália 38 éves, Darvasi Sándor 27, Bliklingerné, Antal Ágnes 42 éves, Ferencz Béla 3 hónapos, Markovits Lajos 43 éves Schmidt Teréz 46 éves özv. Caracasné Mile Mária 81 éves, Grósz Márton 80 éves.

Nem lesz meccs Oradeán vasárnap

Ma délután öt órakor távirat érkezett Bucurestiből, hogy a vasárnapra tervezett Gloria-Crisana mérkőzés elmarad. Így Oradea vasárnapi programja egyelőre bizonytalan.

Mozgószínházak műsora

Apolló: TARRAS BOULBA.

Heyman: Titkárnök.

Fórum: Nem kell többé nő.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

PÓSTA

Róna fényképészné

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

Boldog jövő, 58-as és Kalandorok kiadjának jelíge levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Bevezetett jó helyre keresettel megbízható laparust felveszünk. Oradea egyik kerületében. Jelentkezni a kiadóhivatalban. — Piața Mihai Viteazul 4.

Ujságárus gyereket felvesz Propp ujságbódé. Str. Gen. Mosoiu sarok.

Jó megjelenésű intelligens akvizitor felvétetik jó jövedelemmel. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes fiut rikkancsnak keresek. Casa Nationala sarok. Ujságkioszk. Hőgye. 4766

Fehérnemű vasalásban jártas és praxisal bíró vasalónő azonnal felvétetik. Polatsek, Targu-Mures, Stefan cel Mare 15. 4796

Városi Strandra megbízható garanciával rendelkező nő és férfi kabinosok felvétetnek. Jelentkezni Club Centrál, Nicolae Jorga 1. 4795

Gyermektelen házaspár, a ki a kertgondozását érti, felvétetik. Str. Bratianu 9. 4798

VÉTEL-ELADÁS

Veszek kifogástalan állapotban levő jó márkájú, 6x9 méretű fényképezőgépet, és feles lencsével. Ajánlatokat „Előnyös ár” jelíge a kiadóba kérek. 4755

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Megvételre keresek 1 drb. 500 és 4 drb. 100 lejes bont. Cimet árral a kiadóba. 4768

Jégbe hűtött italok, málnaszörp, naponta friss teavaj, raffia, kékkő legolcsóbban Balázsnál, Str. Alexandri 34. 4793

Egy 4-es cséplő garnitúra jutányosan eladó. Kovács Diosig-Janca.. 4797

Makulatura ujságpapir kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Elveszett egy nagy sárga perzsa macska. Becsületes megtaláló vagy nyomravezető jutalmat kap dr. Bucico Coriolannál Str. Princip Elena 14. 4760

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 május 10